

Foredraget – med noter – findes på www.clemmesen.org

Tysk planlægning mod Danmark 1892-1940

- Det var et sammenhængende forløb med en planlægning, der stadig udviklede sig og når muligt blev konkretiseret.
- Den var drevet af den voksende tyske flådes strategiske ambitioner og organisatoriske interesser.
- Den blev tilpasset den strategiske situation og teknologiske udvikling.
- Den blev kun farlig for Danmark, når den tyske politiske ledelse også havde behov for marinen i sin indenrigspolitiske kamp for udvidet magt, først Ludendorff – over for det civile embedsmandskorps under kansleren Bettmann-Hollweg - og senere hans inspirerede medhøjrerrevolutionære lærling Hitler over for hærledelsen.

Foredraget – med noter – findes på www.clemmesen.org

Tirpitz

Wegener

Ludendorff

Raeder

Hitler

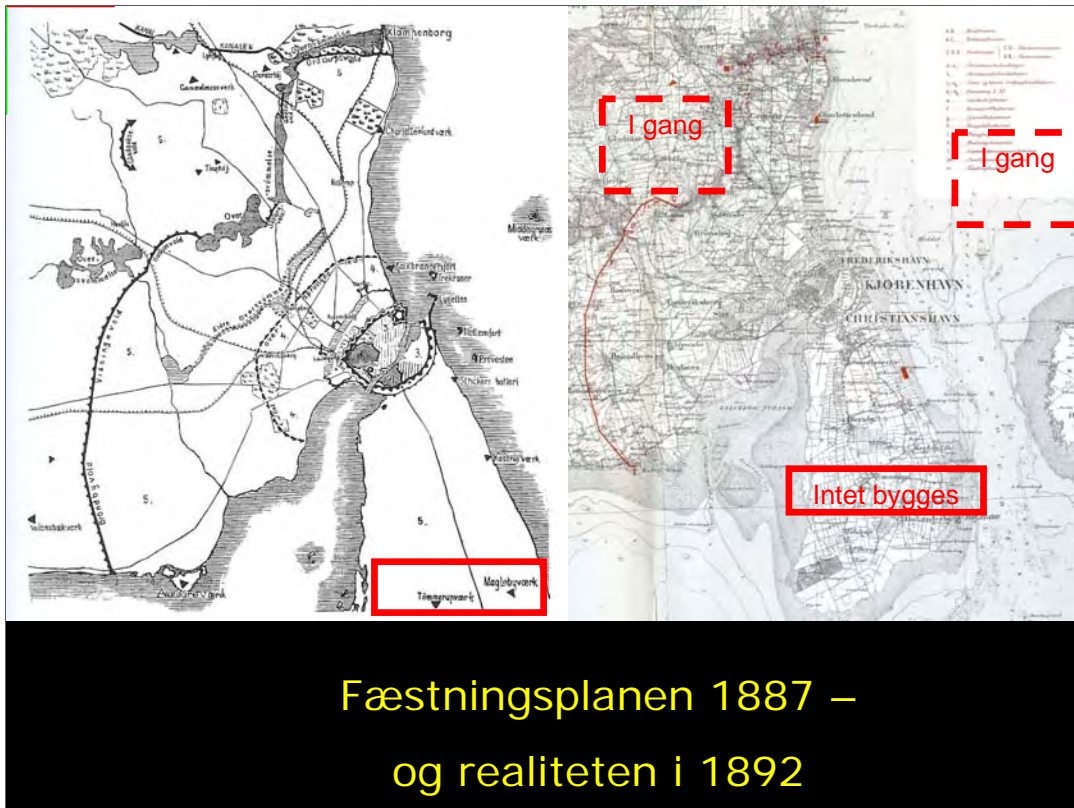
Hovedpersonerne

Hovedpersonerne: Tirpitz, Wegener, Ludendorff, Raeder og Hitler

Danmark 1864-1920:

- Overvældende tysk landmagt
- Overvældende tysk sømagt indtil – den mulige – ankomst af hjælp
- Virkning:
 - Hæren vest for Storebælt kunne ikke forsvare landsdelene => koncentration af værnepligtige før eller efter mobilisering til Sjælland
 - På Sjælland som helhed kunne kun forsvare mod Tyskland sig med fremmed flåde- og hærhjælp. Derfor indledningsvis kun mulighed for at forsvare hovedstaden (og kun med hele hæren).
 - Felt hæren – med korttidsuddannede værnepligtige – kunne ikke klare sig på åben mark mod tyske soldater med 2 års uddannelse => måtte derfor have støtte af fæstningsværker => befæstning af København på både sø- og landsiden.
 - Fæstningen skal være så langt fremskudt, at byen ikke – som i 1807 – kan bombarderes fra land- og søsiden.
 - Fæstningen skal kunne udholde en belejring i 2 måneder.

- Københavns Fæstning som planlagt i 1887 – og i den afsluttende fase 1892 (af det, som blev gennemført, mangler Fortun, Gladsaxe, Bagsværd og Middelgrunden Fort).
- Læg mærke til, at der ikke blev penge til værkerne på Amager

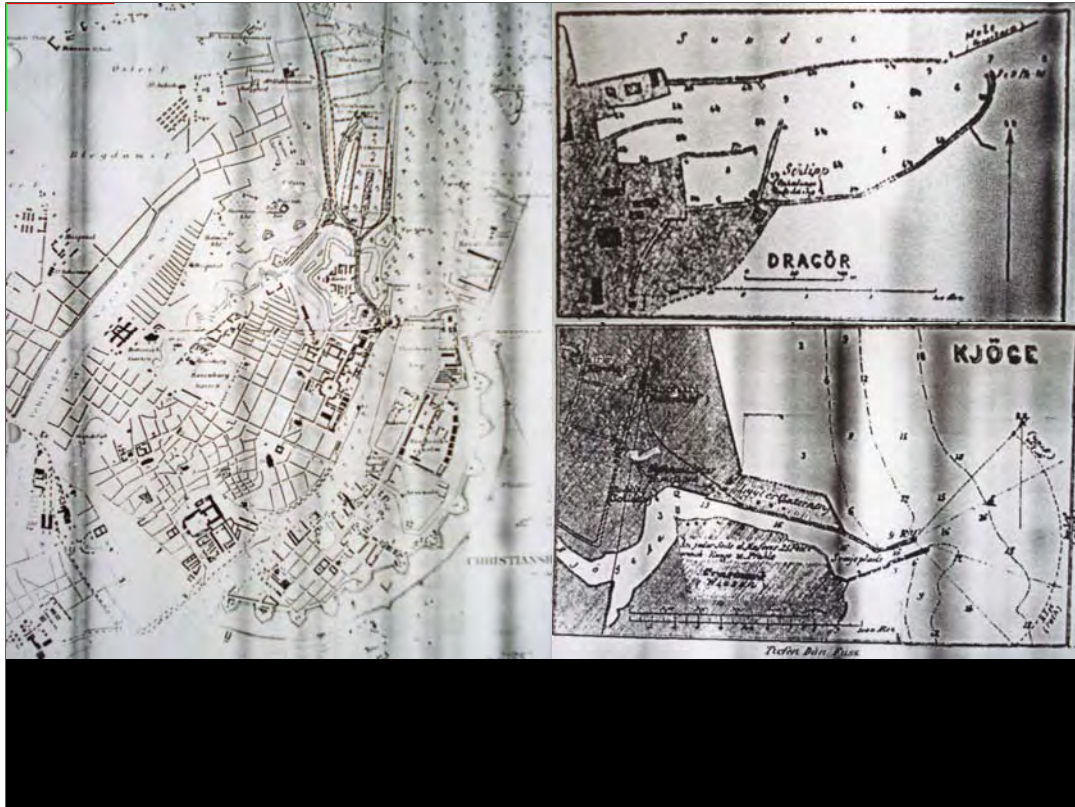
- Krigsministeren – Jesper Bahnson – gjorde ved offentlige udtalelser klart, at byggeriet var rettet mod Tyskland. Hidtil havde regeringen søgt at kompensere for stridsspørgsmålet om Sønderjylland med en tyskvenlig udenrigspolitik, men efter 1879 (artikel 5-sletningen) var dette blevet stadig mere indenrigspolitisk vanskeligt. Med forsvarssagen i ryggen fik Bahnson og resten af Højrefløjen i 'Højre' undergravet Estrups sikkerhedspolitiske profil ved at fjerne forsvarspolitikken fra udenrigspolitikken.
- I begyndelsen af 1890-erne etableredes den fransk-tyske alliance mod Tyskland, efter Wilhelm II's blev kejser og i 1890 pensionerede Otto von Bismarck. Prins Valdemars franskfødte prinsesses Marie intrigerede for at få Danmark knyttet til alliancen mod Tyskland.
- Pressen i Tyskland og Østrig-Ungarn følger Bahnsons udtalelser og den tyske gesandt følger Marie's manøvrer.

- Den tyskfjendske del af de danske politiske signaler udnyttes af de tyske kræfter, der ønsker en ny udenrigspolitik.
 - Tirpitz, der er tæt forbundet med kejser Wilhelm II, der søger en mere markant stormagtspolitik, bliver chef for flådens overkommando i januar 1892.
- I juni samme år gennemfører en hær- og en flådeofficer en grundig rekognoscering af Sjælland og den ufærdige fæstning. Man konstaterer dens væsentligste, fysiske svaghed, Amager, og dens væsentligste generelle svaghed, at den kræver hele den danske hær som besætning.
- Indtil 1897, hvor den tyske flådes planlægning mod England indledes, har planlægningen mod Danmark kun karakter af smånotater.

- 20. Juni 1895 åbnedes Kieler-kanalen.
- Året efter startedes tysk krigsplanlægning på Tirpitz initiativ mod England.
- En tysk-engelsk krig blev snart herefter rammen for krigsplanlægningen mod Danmark. Kanalen skabte mulighed for den tyske flådes hurtige forlægning mellem Østersøen og Nordsøen – og derigennem mulighed for at ramme en del af en delt britisk flåde.

Fra den detaljerede tyske plan i 1897-98 dækker operationer, som da består af:

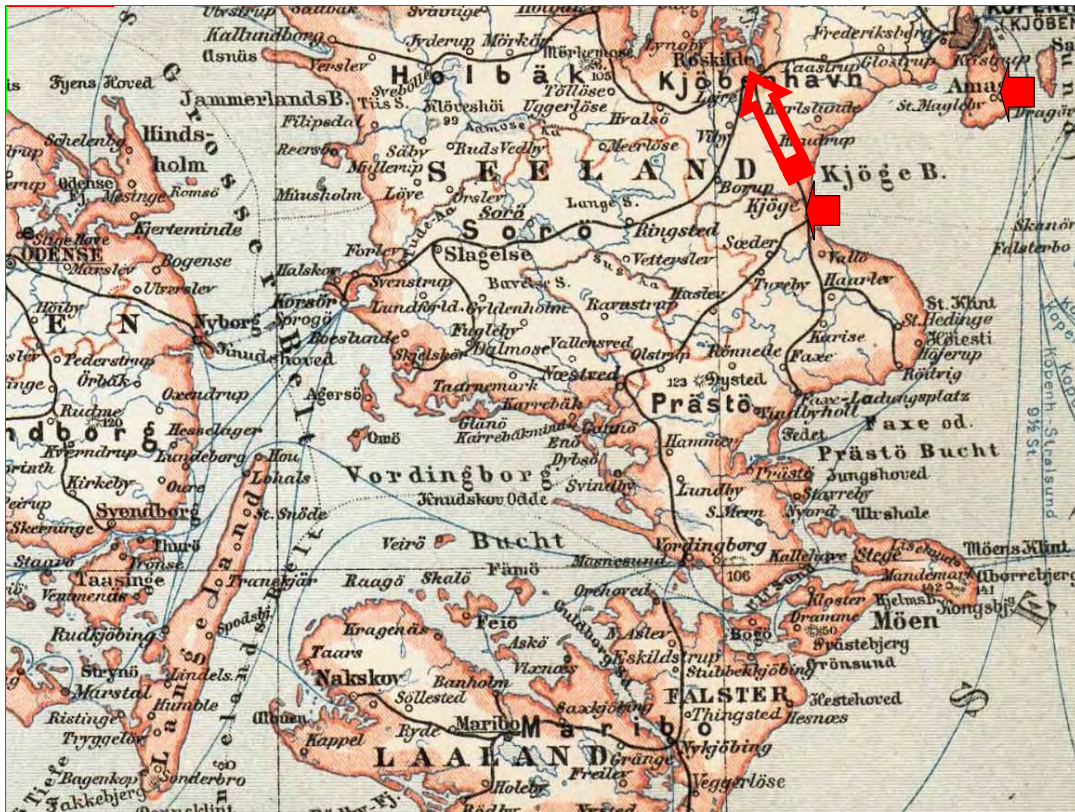
- Et kupangreb mod NE-Sjælland og Københavns Fæstning, der skal afskære mulighederne for at overføre den mobiliserede danske hær fra Jylland, Fyn, Lolland og Falster,.
- Landsætning i Dragør for at storme ind i byen over Christianshavns Vold, og hvis tropper nok samtidig landsætning i Køge her og ved Roskilde at afskære mobiliseringen fra Sjælland mod København.
- Uden tilstrækkeligt mange danske tropper fra provinsen kunne fæstningen ikke forsvares.

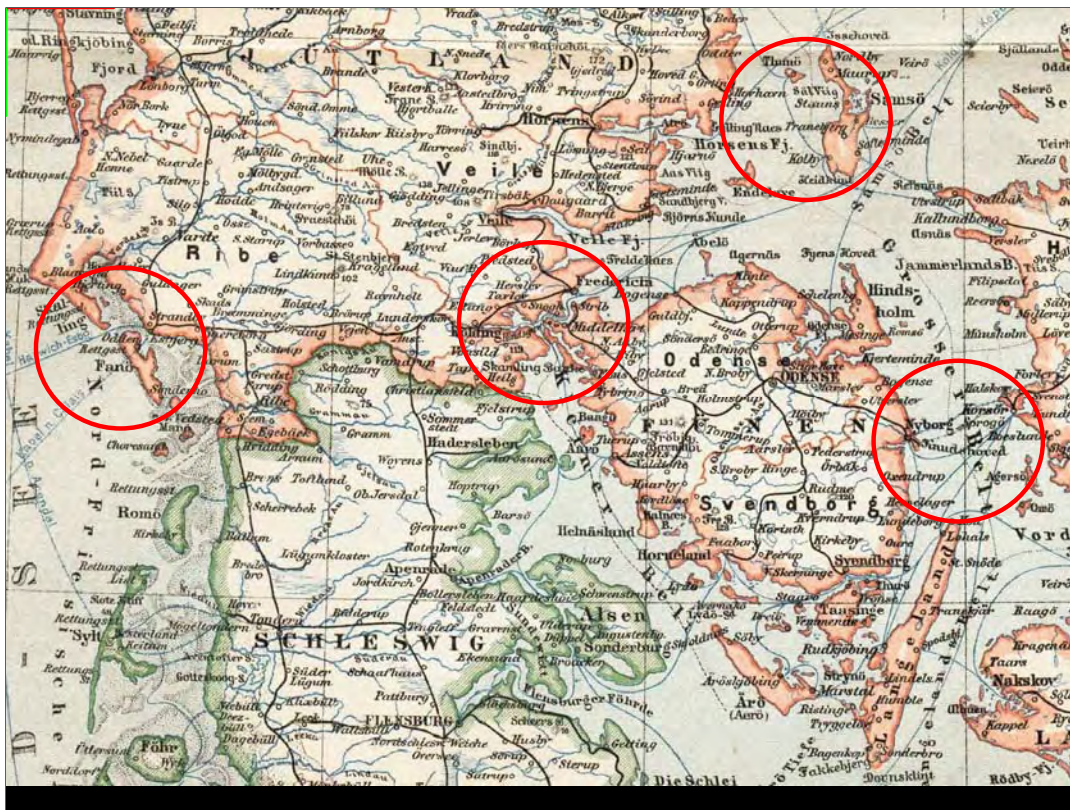
Hvad Københavns fæstning stillede i vejen for den tyske styrke, der blev
kuplandsat ved Dragør: Næsten 300 år gamle fæstningsværker, der senest var
blevet moderniseret under krigen mod England.

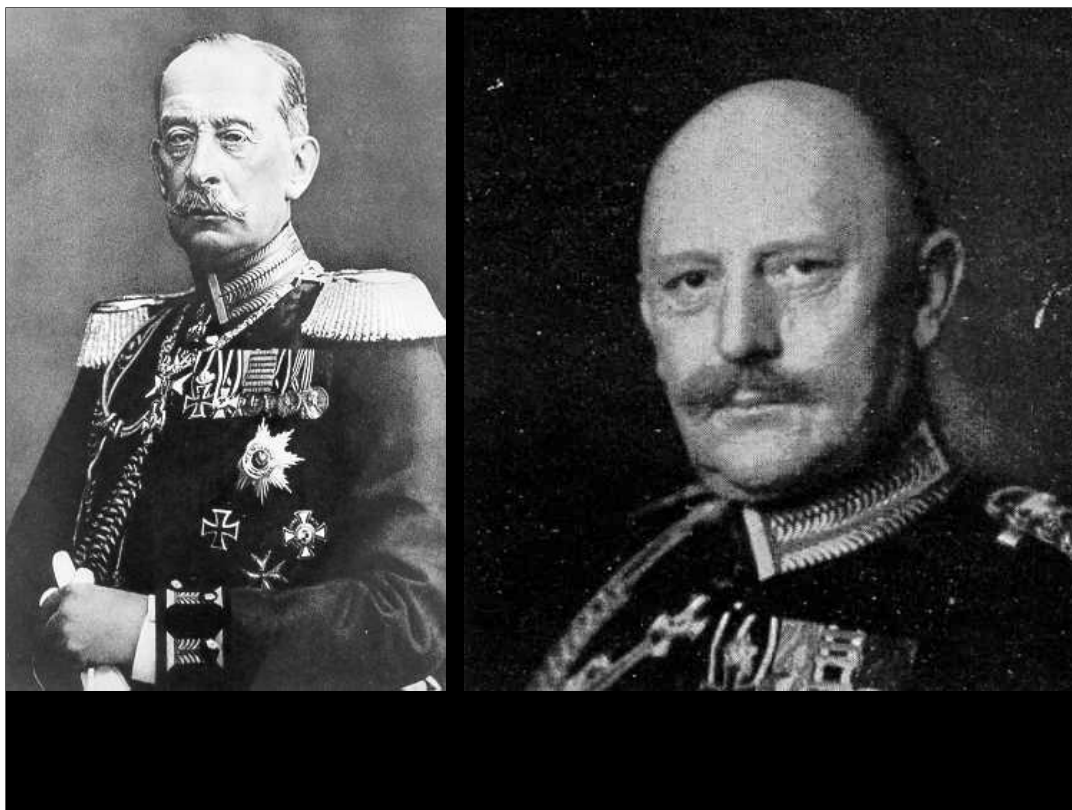
Så tæt ved kysten lå jernbanen fra Syd- og Østsjælland lige nord for Køge havn.

- Ved Køge kunne man afskære jernbanen Næstved-Køge-Roskilde og derefter efter en hurtig march jernbanen Roskilde-København.
- Jernbanen Næstved-Ringsted kom, som det kan ses, først senere.

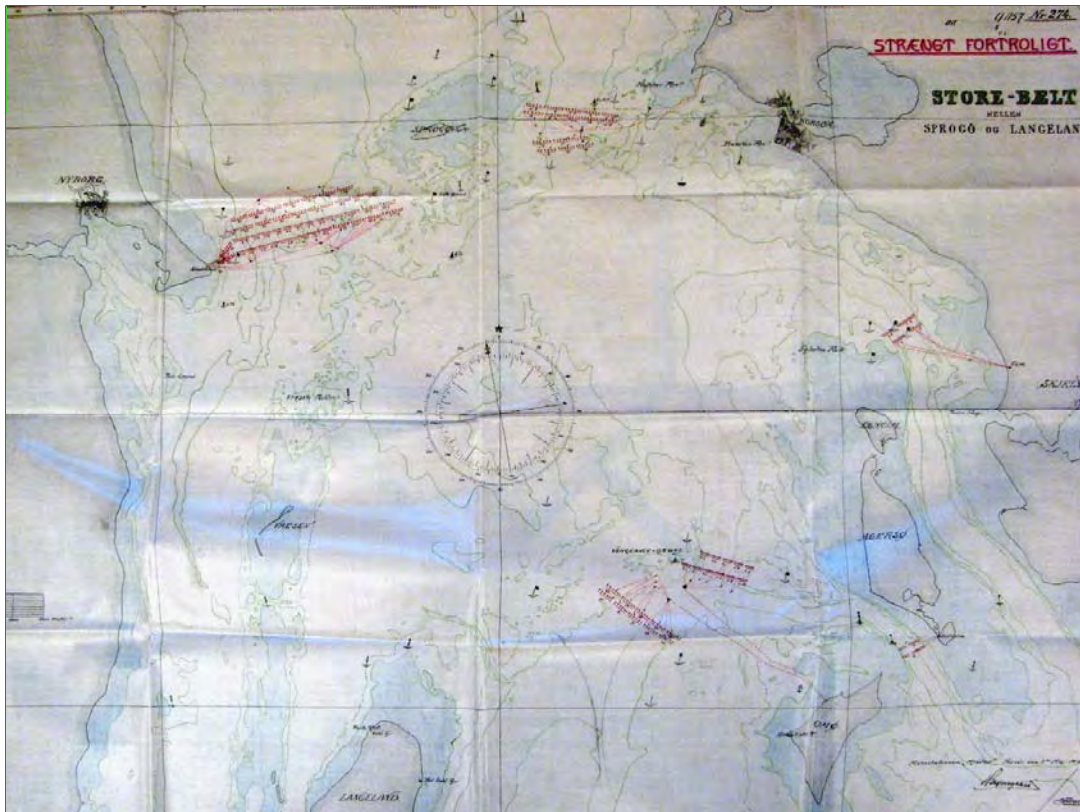
- Den tyske hær under var skeptisk over for at stille styrker til rådighed for flådens operation mod Danmark. Muligheden måtte begrænses til at forudsætte en ren tysk-engelsk konflikt.
- Flåden ønskede dog stadig Sjælland besat, der blev i 1904 diskuteret forskellige muligheder, herunder muligheden af at erobre Vestsjælland og lande Københavns fæstning ligge.
- I 1902 satsede kuplandsætningen på Sjælland kun på på Dragør.
- Samtidig skiftede fokus til Jylland, Storebælt og Kattegat pga.,
 - at de største slagskibe ikke kunne passere mellem Amager og Sverige, men kun gennem bælteerne,
 - at den tyske flåde også ønskede et direkte, fremskudt forsvar af kanalen og Kiel,
 - at flåden ikke kunne sikre en sikret landsætningen på Sjælland efter tysk mobilisering, eller tilbagegang af hærstyrker på Sjælland, hvis den engelske flåde viste sig tidligt,
- Samsø skulle besættes.
- Ambitionerne for kontrol over den jyske halvø var kun begrænset af, hvor stærke styrker, hæren ville stille til rådighed, og om den danske hær i Jylland var slået afgørende.
- Flåden forbereder at indsætte sin hovedstyrke i danske farvande.
 - Et fremskudt forsvar af Kielerkanalen ved en fremrykning til som minimum Esbjerg-Fredericia.
 - Hvis Danmark fredeligt tillod etableringen af støttepunkter, kunne man klare sig med en aktiv division og artillerienheder.
 - Hvis danskerne kæmpede, skulle der efter planen fra februar 1905 – den sidste – anvendes to aktive og en reservedivision mod Sjælland, en aktiv division mod Fyn og et aktivt armekorps mod Jylland. Det må reelt opfattes som forberedelsen til hærens oprør mod flådens planlægning senere samme måned.

- I Februar 1905 fik den skeptiske tyske generalstabschef Schlieffen endelig kejserens godkendelse af, at han ikke skulle stille tropper til rådighed mod Danmark. Den britisk-franske entente udviklede sig således, at en ren tysk-britisk krig var usandsynlig. Hæren skulle koncentreres mod Frankrig (og Rusland).
- Flåden måtte modstræbende leve med dansk neutralitet – og koncentrerede sin slagflåde – fra 1907 'Højsøflåden' i Nordsøen, klar til et afgørende slag mod den forventede tætte blokadestyrke.
- Schlieffen afløser som generalstabschef – Helmuth von Moltke 'den yngre' – gennemførte underhåndsforhandlinger 1906-07 med den danske regeringschefs udsending, Lütken' for at stabilisere en neutralitetspolitik, hvor Danmark aldrig ville gå med Tysklands modstandere.
- Tyskerne var dog ikke generelt positive overfor ideen om garanteret neutralitet. Det kunne begrænse handlefriheden. I 1905 mislykkedes således det nu uafhængige Norges forsøg på at få stormagterne til at anerkende landets neutralitet. Det strandede bl.a. på tysk modvilje.

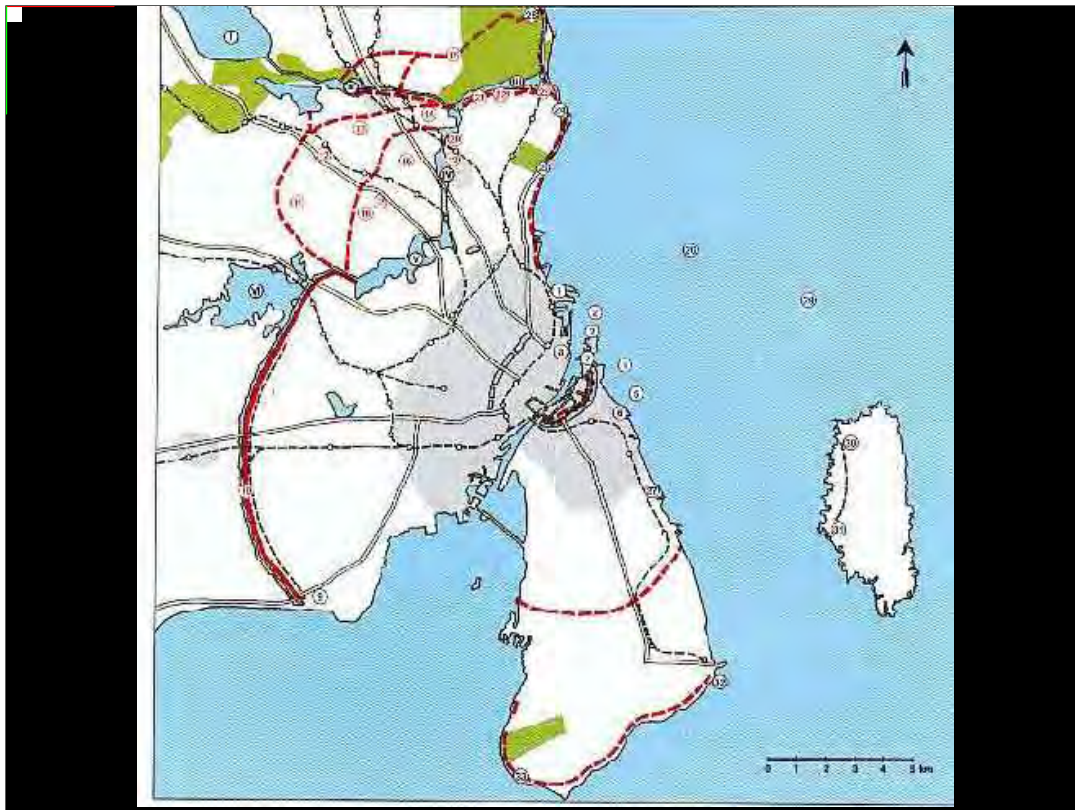

- Deadnought-revolutionen med endnu større slagskibe nødvendiggør udbygning af Kielerkanalen. Kanalen under udbygning 1907-1914 . Her må de nye tyske 'dreadnoughts' anvende Skagerrak til forlægning til hovedbasen i Nordsøen.
- Tyskerne vurderer, at den britiske flåde i en krig vil sikre sig baser i Norge, hvorfor ikke også Tyskland? I 1913 forudsiger den tyske ambassadør i den norske hovedstad et kapløb, ikke mindst til Kristiansand.
- I 1911 forudser den tyske admiralstab, at en voldelig indrykning i Danmark er nødvendig, hvis englænderne dukker op. Men da højsøflådechefen Henning von Holtendorff i 1912 argumenterer for en indsættelse i danske og norske farvande, betragtes dette af kejseren som kættersk (mod Tirpitz satsning på søslaget i Nordsøen), og flådechefen pensioneres i foråret 1913. Holtendorff kaldes dog tilbage til en tjeneste som admiralstabschef i efteråret 1915.

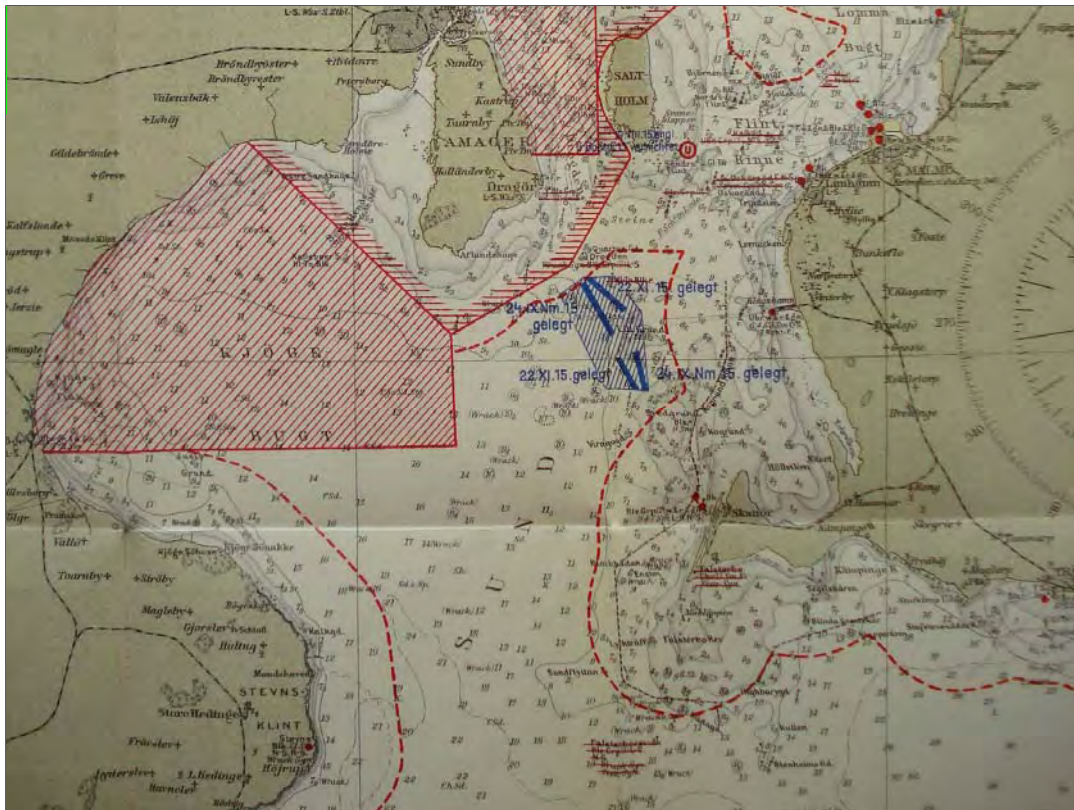

Danmark indretter sig på Tysklands umiddelbare, strategisk defensive interesse ved krigsudbruddet (her minefelterne i Storebælt)

- 3. August 1914: Afklaring om landets stilling i forhold til Tyskland.
- Den nyudnævnte Østersøflådechef, Storadmiral Prins Heinrich, havde selv mineret Langelandsbælt natten 4.-5. august, før kravet om dansk minering blev fremsat, og Danmark overbevises om at man skal spærre bæltet.
- 5. August 1914: Afklaring om landets stilling i forhold til Tyskland ved minelægning i Storebælt, en lille tyskvenlig, symbolsk minering i Lillebælt og en forberedt minering af indsejlingen til Esbjerg.
- 2. Eskadre til Storebælt. Spærringerne lægges armerede og holdes i denne tilstand.
- Lav profil i forhold til Tyskland. England langt væk.

- Fæstningen udbygges og bemandedes, og de nye forter færdiggøres.
- Kan herefter ikke erobres af tyskerne ved kup.
- Samt ved flådens største minefelt, B-spærringen (bombardementspærringen) i Køge Bugt.

E.13 på grund 19 august 1915. Tysk reaktion SEP 1915-MAJ 1916. Krænking af fæstningens luftrum med luftskibe og fly.

- SEP-NOV 1915: Minering som vist på kortet og placering af en betydelig flådestyrke i Køge Bugt
- FEB-MAJ 1916: Lukning af hullerne til B-spærringen mod W og svenske minefelter mod E.

Dansk svar:

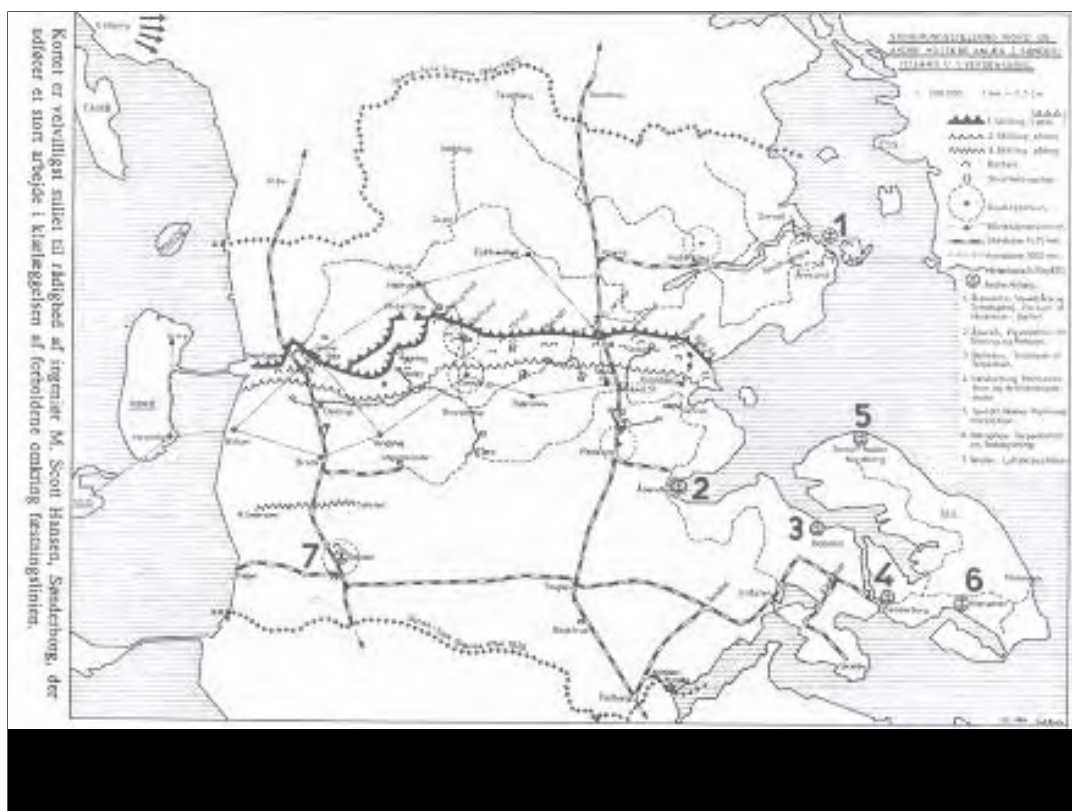
Udlægning af planlagt dansk 'D-spærring' mellem Amager og Saltholm ud for Dragør.

- Armering af B (Køge Bugt)-spærringen
- Forsøg med undervandsbådsudpassage gennem Kalveboderne igen vinteren 1916 (men ikke tro på, at man i givet fald kan komme til Køge Bugt den vej uden tysk indgriben).

Herefter stærk tysk flådetilstedeværelse i Sundet, der binder ikke mindst hærens interesse.

- Wegeners kætteri i løbet af 1915: Flåden har brug for den danske udfaldsport. Den ensidige satsning på den snævre strategiske base i den Tyske Bugt er risikabel. Den tyske flåde har behov for kontrol over de danske farvande og over Jylland, bl.a. som luftskisbase. Man kunne også bruge Færøerne.
- Risikoen ved den snævre base blev demonstreret entydigt ved Jyllandslaget i forsommeren 1916.
- Her S.M.S. Seydlitz efter Jyllandsslaget.

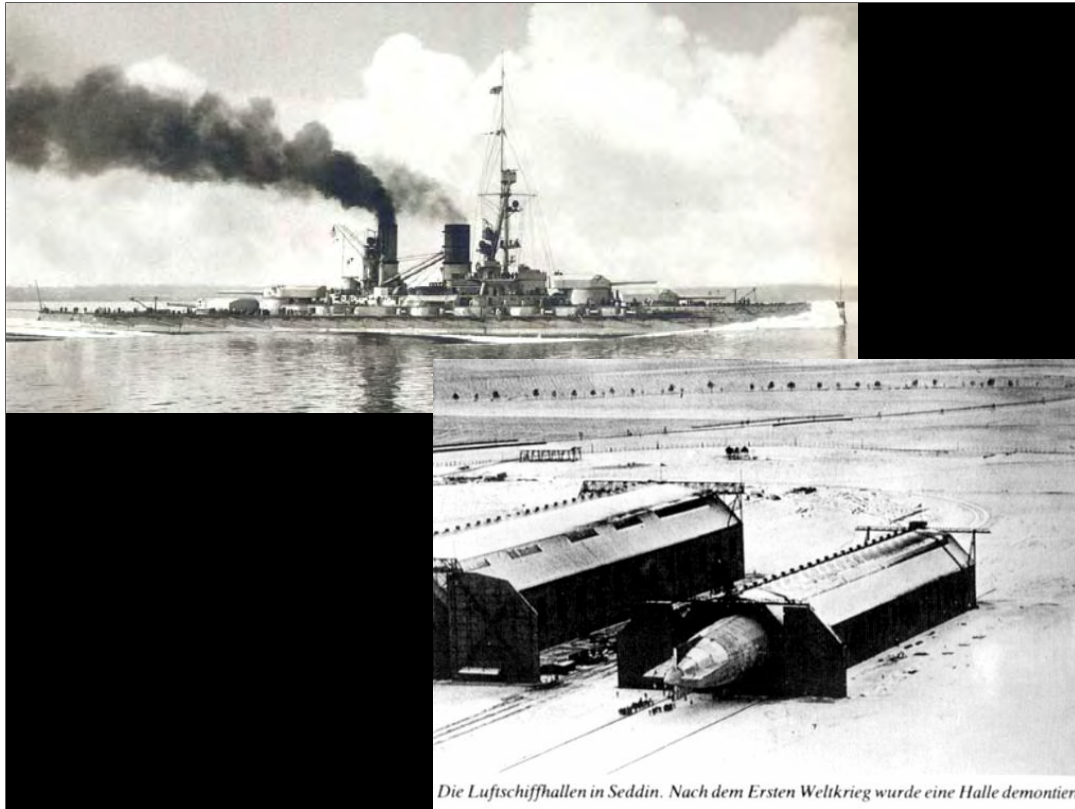

- Tysk planlægning mod Danmark blev genoptaget i eftersommeren 1916.
- Hæren anlagde straks 'Sikringsstilling Nord' i Nordslesvig til en første opfangning af et dansk-engelsk angreb, idet man ikke kan påregne straks at råde over styrker til bevægelig kamp.
- Udviklingen af Fall J i efteråret 1916 – endeligt plan i december for preemptiv indsats hhv. reaktion på britisk ankomst.

'Fall J'(utland)

- Danmark intimideres med minefelter, kabeloverskæring og luftskibsoverflyvning – så ultimatum.
- Indrykning i Jylland til Esbjerg-Fredericia (sidste for at sikre Højsøflådens vej genne Lillebælt til Kattégat.
- Ved modstand bombning af bl.a. København (med luftskibe – flådebombardement fra Køge Bugt opgives pga. af minerne her og de nye kystforter på Sydamerger).
- I 1917 – da tropper kommer til rådighed – udvidelse til stadig større dele af Jylland, Fyn, Samsø og Bornholm – samt – ønske flåden, på Sjælland minimum vestkysten af Sjælland.
- I foråret 1918 muliggøres en tysk operation uden forudsætningen om en truende eller virkelig britisk operation – som den der realiseres 22 år senere.

Det var på grund af kystforterne på Sydamager og det danske minefelt i Køge Bugt for farligt at bombardere København med de svære kanoner på de nyeste slagskibe som her SMS Bayern. Bombardement af hovedstaden måtte derfor gennemføres af flådens luftskibe, bl.a. fra Seddin, en af Østersøflådens baser.

Maj 1917: Tysk Fall N og Danmark.

- Forår 1917: Ludendorff definerer sine mål for den kommende fredsslutning. Gøres opmærksom på nødvendigheden af baser i S-Norge og N-Jylland. Danmark, Holland og Belgien skal sikres under tysk de facto kontrol.
- April 1917: USA går ind i krigen og svækker derved drastisk de neutrales stilling.
- Maj 1917: Rygter om allierede baser i S-Norge. Fall J forudsætning for Fall N. Ludendorff stoler ikke på Danmark og foranstalter forøget patruljering i Skagerrak med luftskibe og ubåde for rettidig varsling. Flere hærstyrker mod Danmark.

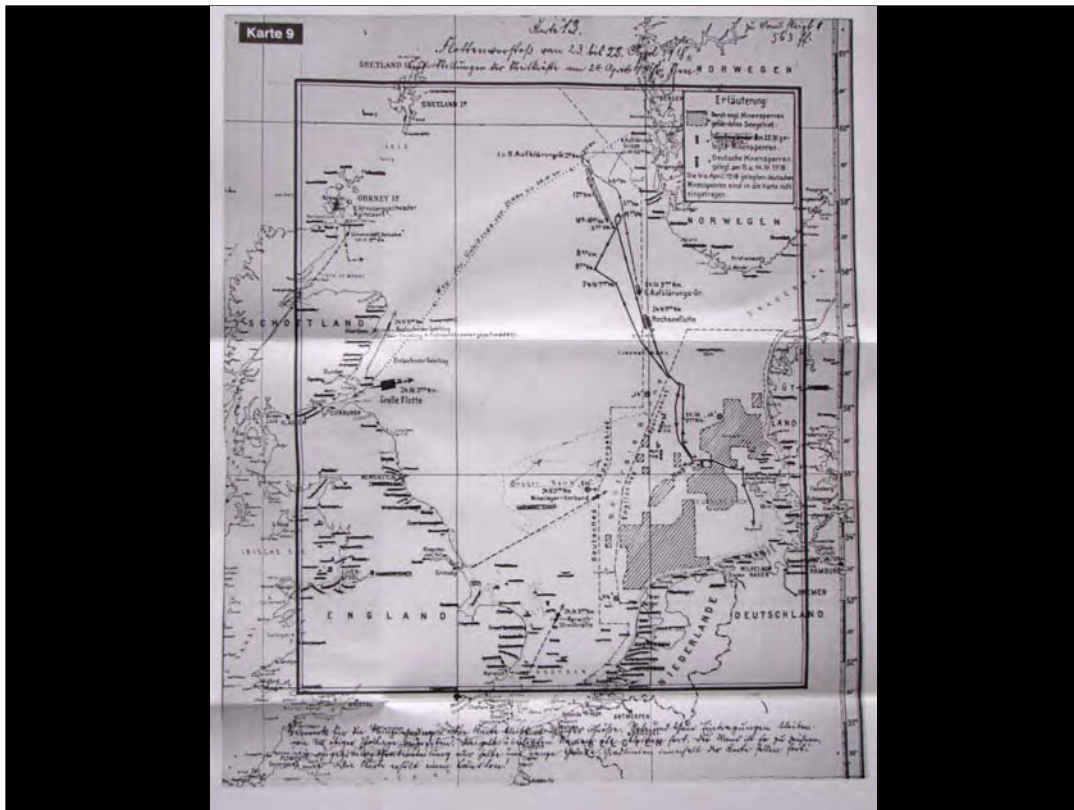

The Sweep:

- Engelsk 'sweep' 2. November 1917 med sænkning af hjælpeskib 'Kronprinz' syd for Anholt tidlig morgen. Tyskerne alarmeres af den intensive danske radiokommunikation, der udløses af englændernes sweep.
- Tysk reaktion samme eftermiddag, dansk håndtering med formidling af kontakt til det svenske marinedistrikt i Göteborg. Kattegat lukkes midlertidigt for tysker ubåde indtil afklaret, om englænderne også lagde miner.
- 1. December afvises et tysk ønske om danske meldinger i Kattegat i klart sprog (så man kan forstå årsagen til fremtidig lignede signalaktivitet). Afvises, men man kan spørge.
- Den tyske ambassadør i Danmark gjorde klart, at Danmark er sikret for Tyskland uden anvendelse af militære midler. Dette accepteres af marineattachéen for de nordiske lande i december.

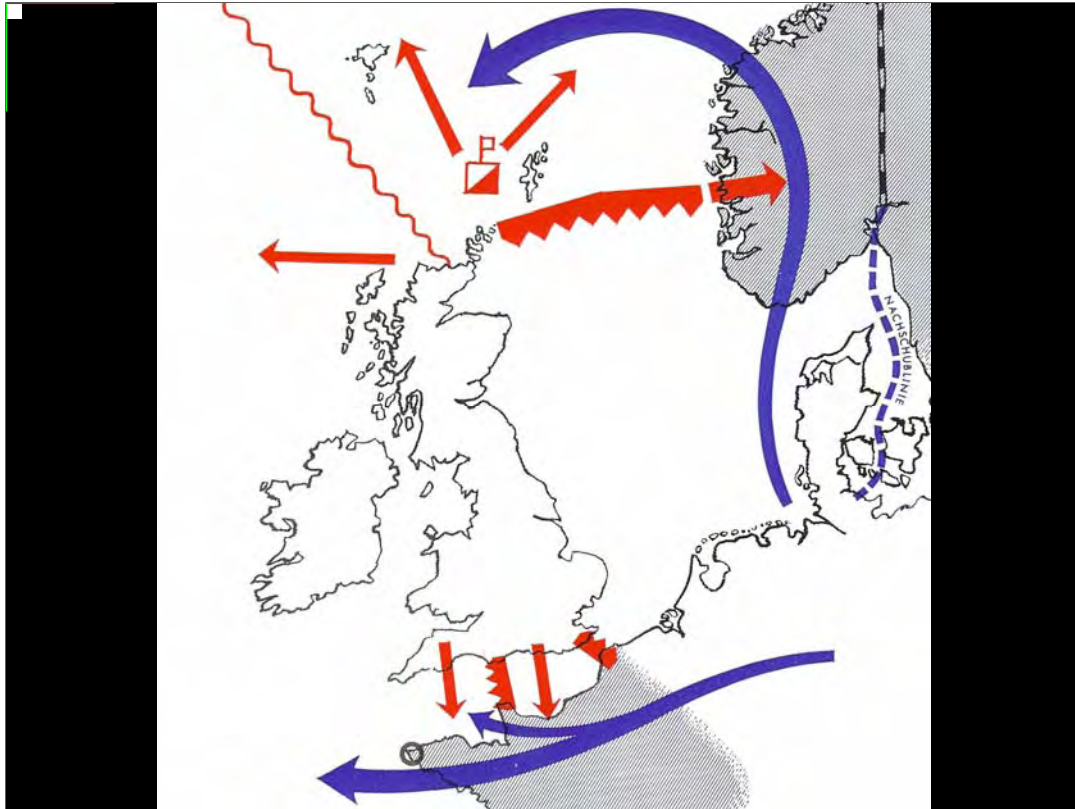
- Hovedaktørerne i 1917: Graf Brockdorff-Rantzau, Storadmiral Prins Heinrich, Erik Scavenius, Herluf Zahle og i 1940 Herluf Zahle og Peter Munch.
- Forhandlingerne om tysk ultimatum i 1917 samt det voldsomme pres mod Danmark i foråret 1918. Grund:
 - Mitteleuropa-ideen, der dominerer tysk tænkning. Danmark og Holland politiske og økonomiske lydstat.
 - Eskalationen i krigsmål fra årsskiftet 1916-17.
 - Ludendorffs magtkamp med kansleren Bethmann-Hollweg – støtte fra marinen ønskelig
 - De tyske sejre foråret 1918.
- Fall J kan nu gennemføres uden reference til briterne og sætte sig på hele Jylland.

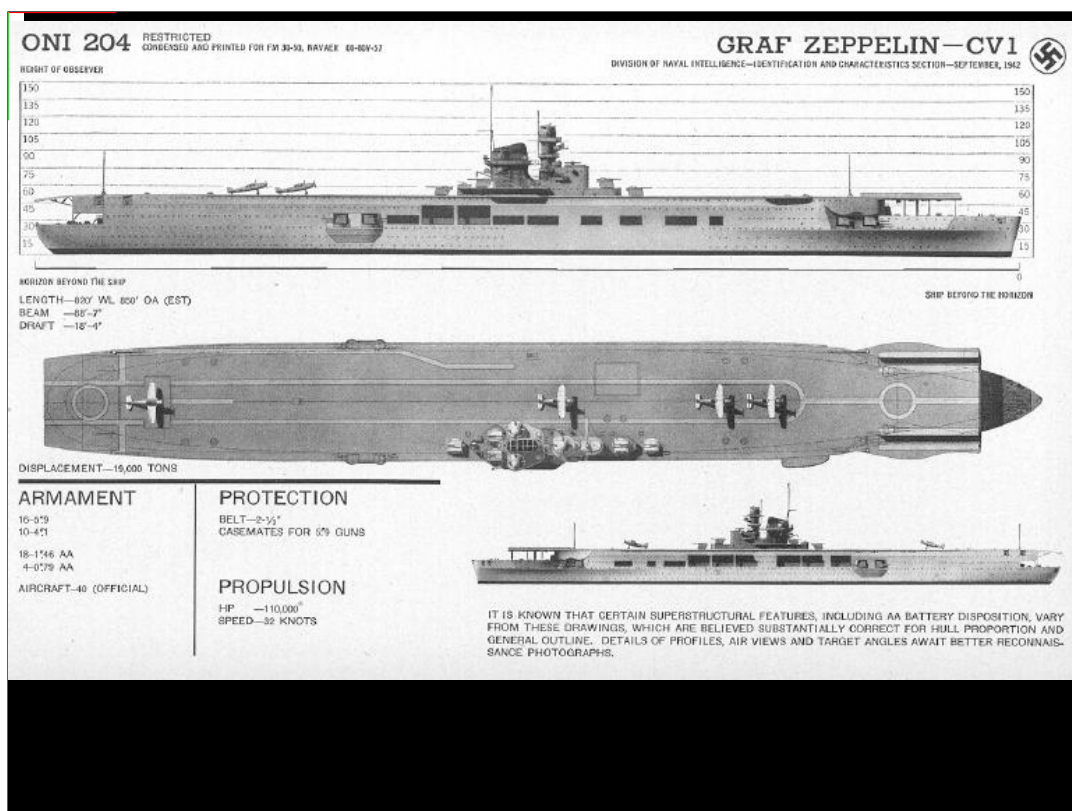
- Under 1. Verdenskrigs sidste år havde beskyttelsen af konvojerne mellem Norge og Skotland været den britiske hjemmeflådes hovedaktivitet.
- For at ramme og ødelægge flest mulige af de engelske eskortefartøjer – og derigennem lette ubådenes vilkår – gennemførte den tyske Højsøflåde sin sidste operation 24-04-1918 op langs den norske kyst. På grund af dårlige efterretninger ramte den intet – en ydmydelse.
- Derefter fulgte mytteri, revolution og selvsenkning i Scapa.

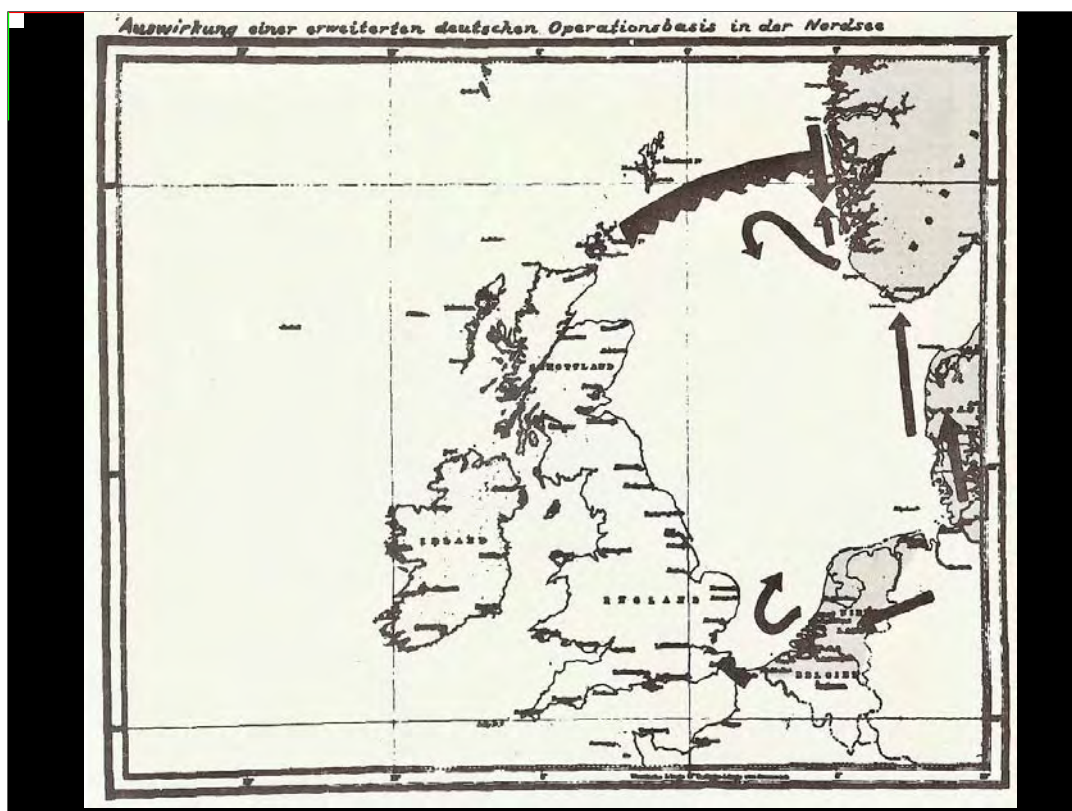
Freden: Tyskland under kontrol i 1920-erne. Mod slutningen fornyet tysk flådebyggeri. Wegener offentliggør, men disciplineres, ikke pga. af uenighed, men fordi krig med briterne er uacceptabel, indtil den tyske flåde er genopbygget

- I oktober 1928 bliver Raeder marinechef.
- I 1929 udgav Wegener sit privattryk fra 1926 – med svækkelse af nogle, men ikke alle, sætningerne om Skandinavien. Tyskland måtte have sikret adgang til Atlanterhavet, der ville blive den afgørende slagplads, og derfor skaffe sig operationsbasis ikke alene i Danmark, men også i Sydnorge. Dette var politisk stærkt ubekvemt for flådeledelsen, selv om man ikke var uenig i hans betragtninger.
- I 1920'erne og begyndelsen af 1930'erne var flådens fokus en krig med Frankrig som hovedmodstander, men der gennemførtes krigsspil med varierende scenarier. Den tyske flåde kunne efter 1935, hvor England gav den kontrol over Østersøen, koncentrere sig helt om scenarierne mod vest og nord.
- Skibenes øgede rækkevidde med dieselmotorer giver nye muligheder for handelskrig med overfladeskibe – realiseres med 'lommeflagskibene'.
- I januar 1937 understregede Raeder betydningen af støttepunkter udenfor Østersø og Nordsø. Måned efter understregede Raeder over for Hitler og hærledelsen, at søkrigens muligheder afhang af både skibsbyggeriet i fredstid og rådigheden over støttepunkter. Mod vest lå Maginotlinien. ... Samme måned understreger Raeder i en kommentar til et krigsspil mod Frankrig og Rusland behovet for støttepunkter med direkte adgang til Mellem- og Nordatlanten.
- I februar 1938 henvistes flåden til at rejse behovet for fremskudte støttepunkter over for OKW, når dette måtte blive aktuelt. Raeder understreger i april, at man skal tænke sig om, før man gør neutrale lande til fjender.
- Aldrig mere en ydmygende passivitet, der førte til revolution.

- 1935-flådeplanen skulle give: 5 slagskibe, 3 lommelagskibe, 2 hangarskibe, 3 tunge krydsere, 11 lette krydsere, 33 jagere, 48 torpedobåde og 51 undervandsbåde.
- Forudset slut 1937 udvidet til 10 slagskibe og 4 hangarskibe.
- I forsommeren 1938 beordrer Hitler flåden til at studere krig mod England. Ubådsværfter skal bygges. Ræder iværksætter arbejdet i august. Han gør klart for Hitler, at man indtil 1944-45 kun kan have en lille flåde.
- Flådechefen, generaladmiral Rolf Carls, gjorde efter forarbejder i april-juli 1938 i september klart, at han var tilhænger af Wegener, og man måtte erobre sikret adgang til Atlanterhavet. Af umiddelbart størst betydning havde kontrollen over Kattegat-Skagerrak, så englænderne ikke kunne indsætte undervandsbåde her. Kattegat-øerne måtte tages uden hensyn til dansk neutralitet. Alle nødvendige støttepunkter i Danmark måtte tages (minimalt Læsø, Anholt, Sejrø, Sprogø, Omø, Årø, Dagø, Bornholm og Christiansø. Besættelsen skulle ske overraskende og samtidig. Det var bedst at tage hele Danmark, 'som det blev forudset og forberedt i 1915'. Også udnyttelsen af den franske atlantehavskyst forudsatte kontrol over Danmark.
- Flådematerielchefen, admiral Witzell foreslår i september 1938 en delbesættelse af Vestnorge omkring Bergen.
- I november 1938 udarbejdes i det endelige notat, at man må bygge en flåde, der kan bryde den engelske blokadelinie i den nordlige Nordsø. Enhver udvidelse af basis med Holland, Danmark eller Norge vil give bedre muligheder for sø- og luftkrigen mod England. Der var ikke behov for kontrol over Danmark og Sydnorge af defensive grunde. Adgangen til Østersøen var sikret af luftmagt.

- Under det efterfølgende vinterkrigsspil i begyndelsen i Cals Flådekommando forudsattes dog, at de skandinaviske lande ved politiske midler bragtes til at optræde med hensyn til tyske interesser. Danmark var jo i særlig grad forsigtig i forholdet til Tyskland. I et krigsspil - ligeledes i Flådekommandoen - i foråret understregedes derimod, at manglen på støttepunkter bremsede den tyske flådekrigsførelses dynamik.
- Og i et samtidigt krigsspil i Nordsøflåden påpegedes det hensigtsmæssige i at komme en engelsk besættelse af Sydnorge i forkøbet.
- Marinekommandoens krigsspil ved månedskiftet februar-marts 1939 konkluderer, at en udvidelse af basis gennem besættelse af Danmark, Sydnorge, Holland og Belgien er ønskelig.
- Carls understregede nødvendigheden af en flåde på 12 slagskibe, 4 store og 2 mindre hangarskibe, 3 (moderniserede) lommeflagskibe, 17 lette krydsere, 28 jagere, 54 torpedobåde og 154 undervandsbåde. Godt halvdelen af flåden skulle anvendes til at sikre forbindelsen til Atlanterhavet, resten til handelskrig.
- Z(iel)-planen med byggetid 1939-46: 10 slagskibe og slagkrydsere, 4 hangarskibe, 15 lommeflagskibe (til handelskrig), 5 tunge krydsere, 22 lette og 22 små lette krydsere, 68 destroyere, 90 torpedobåde og 249 undervandsbåde af forskellige størrelser.
- Satsning på store overfladefartøjer – igen - snarere end undervandsbåde. Man forudsætter ikke at skulle i krig med RN foreløbig. Man har tid at opbygge en konkurrerende overfladeflåde.
- Gennemførelsen af byggeplanen startede januar 1939 og blev afsluttet ved angrebet på Polen.

Kort fra OKM krigsspil 1938/1939 der holdtes ultimo FEB-primo MAR 1939.

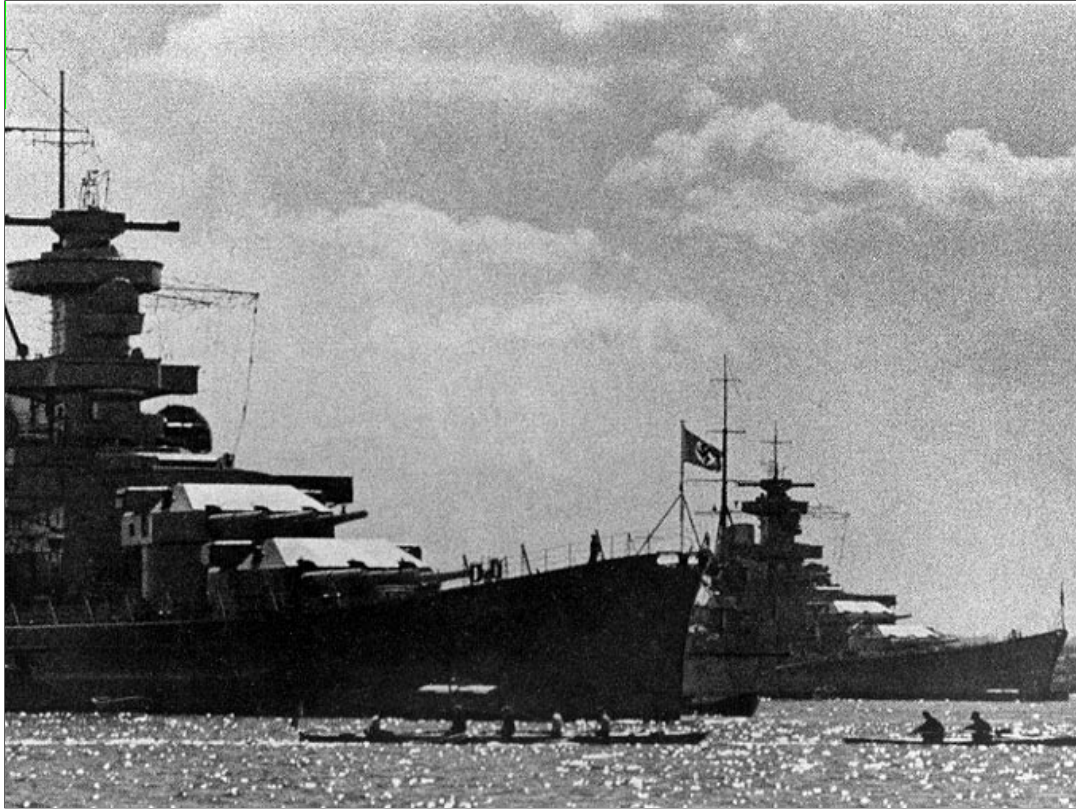

Men mod England kom, uventet, 4 år for tidligt.

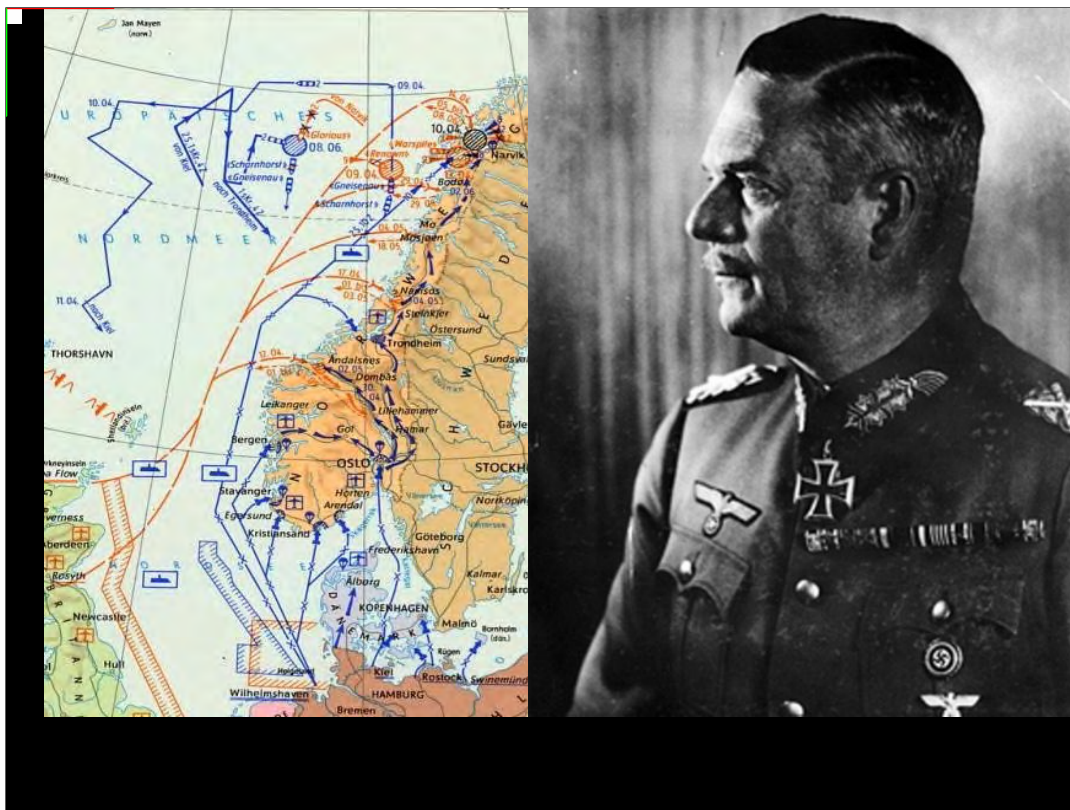
- Modblokade med ny minekrigsteknologi: Magnettændingsminer.

- Minekrigen giver ikke hurtige resultater.
- Store, hurtige panserskibes angreb på den britiske handelsflåde mislykkes – her 'Graf Spee's endeligt midt i december 1939.

- 21 NOV 1939: Englænderne blev bedømt som passive i Nordsøen – i modsætning til 1. Verdenskrig. Det giver mulighed for anvendelse af slagskibene, også mod den britiske handel med Skandinavien.
- Som i 1. Verdenskrigs sidste operation med Højsøflåden i april 1917 ønske man igen at ramme de britiske søforbindelser over den nordlige del af Nordsøen til Skandinavien.
- Men slagskibes konstante tilstedeværelse i den nordlige del af Nordsøen er heller ikke realistisk – fra baser i Tyskland. Der er behov for bedre baser.

- Månedskiftet JAN-FEB 1938 gjorde Hitler sig selv til øverste krigsherre.
- 23 MAJ 1939 gjorde han klart, at hæren skal erobre de baseområder, hvorfra flåden og luftvåbnet kunne gennemføre en langvarig krig mod fjenden.
- 23 SEP 1939 ændrer Raeder udbygningsfokus til ubåde. Men det kræver prioritering til flåden af råstoffer, og det afviser Hitler 10 OKT 1939.
- 3 OKT diskuteres i marineoverkommandoen, om man ved fælles russisk-tysk pres kan få Norge til at tillade støttepunkter. Hvilke fordele vil flåden kunne få af støttepunkter i Norddanmark, eksempelvis Skagen.
- 5 OKT konference mellem Halder og Schniewind. Her afviser Halder muligheden af operationer mod Mellem- eller Nordnorge. Vil muligvis involvere Sverige. Det er der ikke resurser til. Derimod var *'en udvidelse af basis i retningen Jylland til Skagen et mindre svært spørgsmål, som kunne støttes. ...'*. Man koncentrerede nu mod vest. Andre tidligere operationer ville mindske koncentrationen her.
- 10 OKT 1939: Raeder rejser over for Hitler muligheden af at erhverve støttepunkter i Norge for marinen og ubåde (dvs. før Vinterkrigen). Trondhjem bedst. Hitler ville overveje muligheden.
- 15 OKT 1939: Jodl er mere positiv end Halder over for Norge-muligheden.
- 30 OKT 1939: Russerne accepterer støttepunkt for handelskrigen mod England ved Murmansk.
- 15 NOV 1939: Flåden presser for skærpet handelskrig mod England
- 8 DEC 1939: Sverige-Norges betydning for britisk økonomi understreges af Raeder overfor Hitler.
- 11 DEC 1939: Raeders møde med Quisling.
- 12 DEC 1939; Refererer mødet til Hitler. Fremlægger muligheden af en tysk besættelse af Norge.
- 13 DEC 1939: Raeder undertegner et studie for angreb mod Norge 'Fall Nord'. Diskuterer også virkningen og muligheden af en minespærring mellem Hanstholm og Kristianssand.
- 14 DEC 1939: Raeder anvender Quislings besøg ved Hitler, der beslutter at lade OKW undersøge en operation mod Norge.
- JAN-MAR 1940: Den mulige britiske intervention i Vinterkrigen via Norge både risiko og bekvemt påskud for den tyske flåde.
- Hitlers interesse i at anvende OKW mod OKH (og dets Frankrigsprojekts) – og hemmeligholdelse - sikrer den nødvendige kontrol over hærstyrker.
- Raeder satser hele den tyske overfladeflåde i det vilde spil (Fall N > Studie Norwegen > Fall Weserübung Nord)

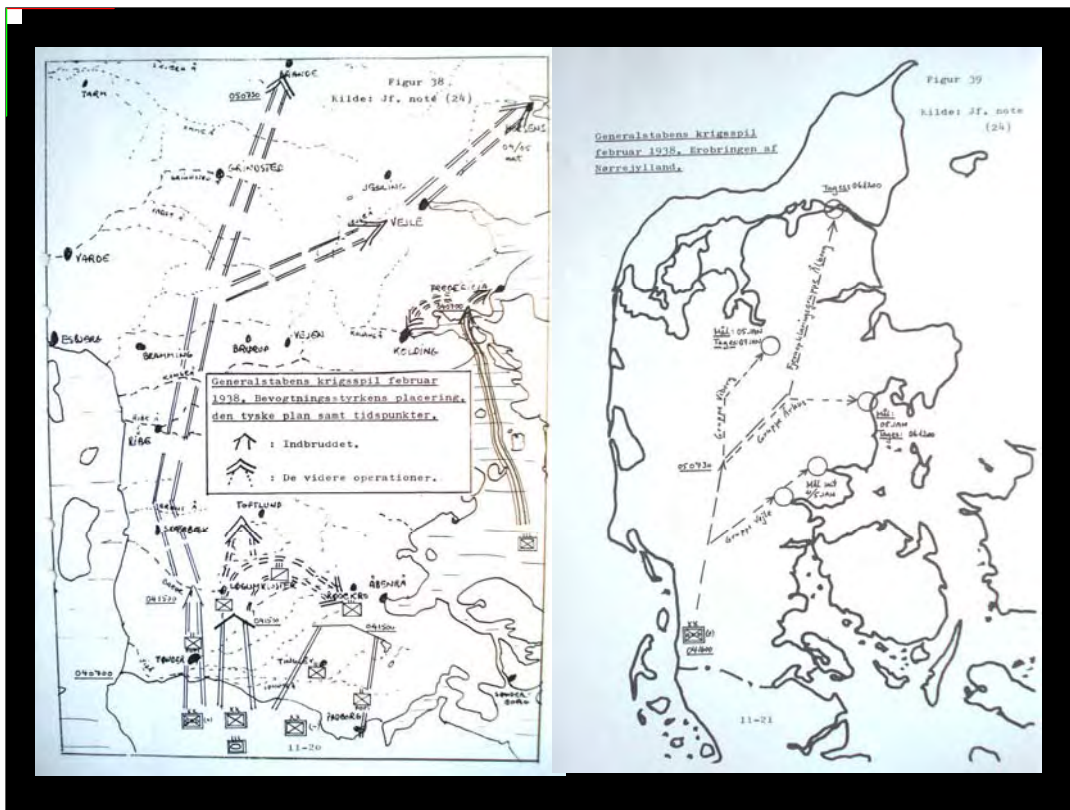

Weserübung Süd

- Planen mod Danmark var indtil udgangen af FEB 1940 kun rettet mod Jylland og bombeflyoverflyvning af KBH (dvs. Fall J, version 1918). Den var i sit syn på halvøen dog nu præget af luftmilitære muligheder og behov fremkaldt af den langt mere ambitiøse plan mod Norge.
- I sidste fase af planlægningen indgår for første gang siden 1902 også landoperationer mod Sjælland. Denne gang ikke kup via Dragør, men direkte mod Langelinie. Denne udvidelse mest sandsynligt, fordi der fandtes de nødvendige hærstyrker (men meget lidt tid til efterretningsvirksomhed mod øens landforsvar).

- Kontrol over telekommunikationerne som i Fall J.
- Dog intet ultimatum på 5 timer, kun et tilbud, der ikke kan afvises. Som tidligere mulighed for, at Danmark kan fortsætte neutraliteten.

Det var ikke, fordi hæren ikke forstod, hvad tyskerne ville.

- Her fra krigsspillet i februar 1940.

- Igennem 1930-erne havde hæren søgt at skaffe mulighed for både fast og bevægelig sikring af Sønderjylland samt luftforsvar af hovedstaden.